

Heidi van Elk – is sociaal-juridisch medewerker bij STIL in Utrecht, een stichting voor mensen zonder verblijfsvergunning.

Na tweede keer vluchten, wel asiel

Er zijn zaken die je moeilijk los kunt laten. De zaak van het Zuid-Amerikaanse gezin dat ik drie jaar heb begeleid, is er een van. Een moeder van drie kinderen vluchtte in 2017 met twee kinderen naar Nederland. Haar oudste dochter werd vermoord en de oudste zoon zwaar mishandeld. Zij werden bedreigd door een van de vele paramilitaire organisaties in het land van herkomst – doel was de oudste zoon te rekruteren.

Het gezin procedeerde tot in hoger beroep maar werd na een half jaar uitgezet. In het land van herkomst kregen ze opnieuw te maken met bedreigingen. Ditmaal werd moeder het slachtoffer van een zeer ernstig geweldsdelict. Daarop vluchtte het gezin opnieuw naar Nederland.

De gezinsleden leken aan alle voorwaarden voor asiel te voldoen:

- Gegronde redenen om te vrezen voor een onmenselijke of vernederende behandeling. De dochter is vermoord en de zoon is zo zwaar mishandeld dat hij gehandicapt is geraakt; en nog steeds worden ze bedreigd;
- Jarenlang bescherming gezocht van de overheid, van het Openbaar Ministerie en de politie. Ze kregen noodnummers, maar als die werden gebeld kwam er geen hulp;
- Hulp gezocht van UNHCR;
- Asielaanvragen onderbouwd met onder andere politierapporten. Ook van de laatste aanval op moeder is aangifte gedaan. Tevens ligt er een rapport van een forensisch arts in het ziekenhuis, opgemaakt na de mishandeling van moeder;
- Moeder en de oudste zoon in Nederland bijna een jaar behandeld door ARQ Centrum⁴⁵, het expertisecentrum voor diagnostiek en behandeling van mensen met complexe psychotraumaklachten.

Ondanks een overtuigende onderbouwing, krijgt het gezin geen rechtsgeldig verblijf. De voornaamste reden is dat moeder niet kan aantonen welke groepering het op haar en haar gezin had voorzien en waarom. Over de veiligheidssituatie in het land van herkomst zijn vele rapporten geschreven, onder andere door de Verenigde Naties en de Inter-Amerikaanse Commissie voor de Rechten van de Mens. Als je je daarin verdiept, begrijp je dat het onmogelijk is om te bewijzen welke groepering het betreft: misdadigers laten geen visitekaartje achter.

Misdadigers laten geen visitekaartje achter.

Na de laatste rechterlijke uitspraak volgt opnieuw overleg met de advocaat. Ook deze is aangedaan door de beslissing van de rechtbank. Er rest nog één middel: een procedure voor een van de commissies van de VN. Een zeer tijdrovende procedure die jaren kan duren.

Het Mensenrechtencomité van de VN besluit het verzoek in behandeling te nemen: de eerste horde is genomen! Tegelijkertijd start STIL opnieuw een procedure voor uitstel van vertrek om medische redenen. Dan ontvangen we eind mei een brief van het Ministerie van Buitenlandse Zaken: ‘Wij hebben de eer te laten weten dat het gezin opnieuw asiel mag aanvragen en zijn voorname die aanvraag te honoreren.’

Als je cynisch bent, zou je kunnen zeggen dat de Nederlandse overheid is gezwicht omdat zij niet wil wachten op een terechtwijzing.

Ik hoop vooral dat de veilige situatie het gezin zal helpen een toekomst op te bouwen. Al zullen de gevolgen blijven, van het leed en het onrecht dat hen is aangedaan.

Dit jaar schrijven mensen die werken in het migratierecht een column over de zaak die hen altijd bij zal blijven.